

- Kochani, w tym tygodniu kontynuujemy poznawanie biografii niezwykłych Polaków.
- O rotmistrzu Pileckim mieliśmy już jedną lekcję. Dzisiaj skupimy uwagę na tekście Jakuba Dobosza (podręcznik, str. 173 – 174).

Temat nr 1. Rotmistrz Pilecki – niezwykła postać historyczna.

Przebieg lekcji:

Witold Pilecki (1901 – 1948)

Używał wielu pseudonimów : Witold, Druh, Roman Jezierski, Tomasz Serafiński, Leon Bryjak, Jan Uznański, Witold Smoliński.

Pseudonim – indywidualna nazwa danej osoby, inna niż jej oficjalne imię i nazwisko. Najczęściej pseudonim stosowany jest w celu ukrycia oficjalnych personaliów.

1. Przeczytaj jeszcze raz pracę Jakuba Dorosza o rotmistrzu Pileckim. (podręcznik, str. 173 – 174).
2. Jaką formę nadał swojej pracy zgłoszonej na konkurs Jakub Dorosz? Uzupełnij zdanie.

Praca Jakuba Dorosza ma formę

3. Jak sądzisz, z czego wynikał wybór tej formy wypowiedzi? Podkreśl najtrafniejsze odpowiedzi.
 - a). forma listu sprawia, że przedstawiona w nim postać wydaje się bliższa;
 - b). daje wrażenia osobistego spotkania z bohaterem;
 - c). używa wzniosłych, pozytywnych określeń, które podkreślają czyny Pileckiego;
 - d). stosuje pytania retoryczne, aby zwiększyć perswazyjną siłę listu, przekonać czytelnika do racji autora.

Perswazja – sztuka przekonywania

4. Wyszukaj na pierwszej stronie tekstu J. Dorosza (str. 173) **dwa pytania retoryczne** i wpisz je do zeszytu . Wyjaśnij pisemnie, jak je rozumiesz.

Na wszelki wypadek przypomnę definicję takiego pytania.

Pytanie retoryczne – jest to wypowiedzenie w formie pytania, na które nadawca nie oczekuje odpowiedzi. Ma na celu skłonić odbiorcę do refleksji na określony temat lub mocniej zaangażować uwagę słuchacza.

a).

b).
.....
.....
.....
.....

5. Przeczytaj uważnie **słowa św. Jana Pawła II** **wygłoszone na Okęciu w Warszawie w 1983**.
Tekst znajduje się w ćw. 9 na str. 176 podręcznika.

Jak rozumiesz wyrażenia: matka szczególna i miłość szczególna odnoszące się do Polski?

.....
.....
.....
.....
.....

6. Wysłuchaj na You Tube piosenki rockowego zespołu „Forteca” z płyty „Rotmistrz” pt. „Pomnik z prawdy”.

Podaję link do strony:

Forteca - Pomnik z prawdy - YouTube
www.youtube.com/watch?v=dIAARtnUwio

Praca domowa

Pisemnie w zeszycie wykonaj ćwic. 10 – podręcznik, str. 176.

Dla przypomnienia:

Przenośnia / metafora - jest jednym ze środków poetyckich. Polega na połączeniu wyrazów w taki sposób, że razem zyskują nowe, niezużyte znaczenie, odmienne od tego, które wynika z ich dosłownej treści. Metafora ma na celu wywołanie określonych skojarzeń związanych z wykorzystywanymi słowami.

Temat nr 2. Król Jan III Sobieski jako niezwykła postać historyczna.

Przebieg lekcji

1. Zapoznaj się z biografią króla, korzystając z encyklopedii, podręcznika do historii lub źródeł internetowych.

link do strony: [Zyciorysy.info: https://zyciorysy.info/jan-iii-sobieski/](https://zyciorysy.info/jan-iii-sobieski/)

2. Wpisz do zeszytu krótką notkę biograficzną o tym królu.

Jan III Sobieski (1629 – 1696) -

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Portret Jana III Sobieskiego ze zbiorów Muzeum Narodowego w Warszawie; powstał ok. 1673-77.

3. Przyjrzyj się uważnie strojowi władcy oraz pozie, w jakiej stoi i rekwizytom.

Portret monarchy ukazuje Sobieskiego jako bohatera. Łączy w sobie motywy odnoszące się do ikonografii starożytnego Rzymu, z odwołaniem do polskiego kontekstu i tradycji militarnej. Jan III jest ubrany w polską zbroję. Na jej łuskach widnieje orzeł, co stanowi nawiązanie do herbu Rzeczypospolitej. Monarcha w lewej ręce trzyma regiment - oznakę władzy wojskowej. Na stole pokrytym czerwonym suknem leży antyczny hełm z pióropuszem. Ramiona króla okrywa czerwony płaszcz z aksamitu. Głowę władcy zdobi wieniec laurowy, który jest atrybutem zaczerpniętym z kanonu reprezentacji władców rzymskich. Wskazuje na talent wodza poświadczony odniesionymi zwycięstwami.

4. Na podstawie biografii monarchy podaj kilka przykładów zwycięstw odniesionych przez Jana III Sobieskiego.

- a).
- b).
- c).
- d).

5. Odczytaj fragment listu Jana III Sobieskiego do królowej Marii Kazimiery (podręcznik, str. 146) i odpowiedz pisemnie na pytania zawarte w ćw. 3, str. 147.

.....
.....

6. Na podstawie przeczytanego listu odpowiedz na pytania z ćw. 6, str. 147. Uzupełnij tabelkę, wpisując odpowiednie przymiotniki do wskazanych kolumn.

Jan III Sobieski jako:			
król	władca	mąż	ojciec

7. Malarz Jan Matejko jest autorem obrazu „Zwycięstwo pod Wiedniem”/ „Jan Sobieski pod Wiedniem”.

- Obraz Jana Matejki został namalowany w latach 1882-1883; znajduje się w Muzeach Watykańskich w Rzymie.
- Obraz przedstawia scenę, podczas której król Jan III Sobieski, siedząc na koniu, wręcza kanonikowi Denhoffowi, wysłannikowi papieża Innocentego XI, list z wiadomością o pokonaniu wojsk tureckich u bram Wiednia.
- W grudniu 1883 Jan Matejko wraz z polską delegacją udał się do Rzymu, gdzie wręczył obraz papieżowi Leonowi XIII - nie jako własne dzieło, ale jako *dar narodu polskiego*.

8. **Jan II Sobieski jest autorem słów: „Przybyliśmy, zobaczyliśmy, Bóg zwyciężył.”**
Z jakim wydarzeniem historycznym kojarzą się te słowa? Jak je rozumiesz?

a).

b).

Praca domowa

Zastanów się nad odpowiedzią na pytanie, dlaczego króla Jana III Sobieskiego i rotmistrza Pileckiego nazywa się niezwykle postaciami historycznymi.

Drodzy Uczniowie!

Życzę Wam zdrowych i spokojnych Świąt Wielkanocnych, mimo sytuacji, w jakiej się znajdujemy.

Krystyna Fajfer